

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla)

22 ta' Novembru 2018 *

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Artikoli 56 u 63 TFUE – Libertà li jiġu pprovduti servizzi u moviment liberu tal-kapital – Stabbilimenti ta' kreditu – Taxxa ta' stabbiltà u kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa ddeterminati abbażi tat-total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata tal-stabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija – Inkluzjoni tat-tranzazzjonijiet bankarji ta' natura transkonfinali – Esklużjoni tat-tranzazzjonijiet tas-sussidjarji fi Stat Membru iehor – Differenza fit-trattament – Restrizzjoni – Ġustifikazzjoni”

Fil-Kawża C-625/17,

li għandha bhala sugġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva, l-Awstrija), permezz ta' deċiżjoni tat-18 ta' Ottubru 2017, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-3 ta' Novembru 2017, fil-proċedura

Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG

vs

Finanzamt Feldkirch,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn R. Silva de Lapuerta, Viċi President, li qed jaġixxi bhala President tal-Ewwel Awla, J.-C. Bonichot (Relatur), A. Arabadjiev, E. Regan u C.G. Fernlund, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: P. Mengozzi,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ipprezentati:

- għal Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG, minn C. Nauer, Rechtsanwalt,
- għall-Gvern Awstrijak, minn G. Hesse, bhala aġent,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn R. Lyal kif ukoll minn N. Gossement u C. Tritz, bhala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, meħuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawża tinqata' mingħajr konkluzjonijiet,

* Lingwa tal-kawża: il-Ġermaniż.

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal decizjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 56 u 63 TFUE.
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawża bejn Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG (iktar 'il quddiem "Hypothekenbank") u l-Finanzamt Feldkirch (iċ-Ċentru tat-Taxxa ta' Feldkirch, L-Awstrija) dwar decizjonijiet ta' dan tal-aħħar tal-20 ta' Jannar 2015 li jistabbilixxu l-ammont tat-taxxa ta' stabbiltà u tal-kontribuzzjoni speċjali għat-taxxa ta' stabbiltà li kellhom jithallsu minnha inkonnessjoni mas-sena 2014.

Il-kuntest ġuridiku

- 3 L-Artikolu 1 tas-Stabilitätsabgabegesetz (il-Liġi dwar it-Taxxa ta' Stabbiltà, iktar 'il quddiem is-"StabAbgG"), introdott bil-Budgetbegleitgesetz 2011 (il-Liġi ta' Akkumpagnjament tal-Baġit tal-2011), tat-30 ta' Dicembru 2010 (BGBl. I, 111/2010), jipprovdi:

"L-attività tal-istabbilimenti ta' kreditu hija sugġetta għat-taxxa ta' stabbiltà. It-terminu "stabbilimenti ta' kreditu" fis-sens ta' din il-liġi federali jirreferi għall-istabbilimenti li għandhom liċenzja skont il-Bankwesengesetz (liġi dwar is-sistema bankarja), BGBl. 532/1993, kif ukoll għall-fergħat ta' stabbilimenti ta' kreditu barranin li, skont il-liġi dwar is-sistema bankarja, huma awtorizzati jipproponu servizzi permezz ta' fergħa stabbilta fl-Awstrija. [...]"

- 4 L-Artikolu 2 tas-StabAbgG, fil-verżjoni preċedenti għal-Liġi Federali BGBl. I, 184/2013, jipprovdi:

"(1) Il-baži tat-taxxa ta' stabbiltà hija ffurmata mit-total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata medja (paragrafu 2) tal-istabbiliment ta' kreditu, wara t-tnaqqis tal-ammonti msemmija fil-paragrafu 2. Għas-snin kalendarji 2011, 2012 u 2013, jeħtieġ li jittiehed bħala baži t-total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata medja tas-sena kontabbli li tagħlaq matul is-sena 2010. Sa mis-sena kalendarja sussegwenti, jeħtieġ li jittiehed bħala baži t-total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata medja tas-sena kontabbli li tagħlaq matul is-sena ta' qabel is-sena kalendarja li abbaži tagħha għandha tithallas it-taxxa ta' stabbiltà.

[...]

(6) Fir-rigward tal-istabbilimenti ta' kreditu msemmija fl-Artikolu 1, stabbiliti fi Stat Membru ieħor [...] u li jeżerċitaw attività fl-Awstrija permezz ta' fergħa, jeħtieġ li jiġi kkalkulat, skont il-paragrafi 1sa 5, total tal-karta tal-bilanċ fittizzju tal-volum tat-tranzazzjonijiet attribwibbli lil din il-fergħa, b'tali mod li t-total tal-karta tal-bilanċ fittizzju jkun jiffirma l-baži tat-taxxa."

- 5 L-Artikolu 3 tas-StabAbgG, fil-verżjoni tagħha qabel il-Liġi Federali BGBl. I, 13/2014, huwa redatt kif ġej:

"It-taxxa ta' stabbiltà għandha tammonta fir-rigward taċ-ċifri tal-baži tat-taxxa msemmija fl-Artikolu 2,

1. ta' bejn EUR 1 u 20 biljun, għal 0.055 %
2. superjuri għal EUR 20 biljun, għal 0.085 %."

- 6 L-Artikolu 3 tas-StabAbgG, kif emendat bil-Liġi Federali BGBl. I, 13/2014, jipprovdi:
- “It-taxxa ta’ stabbiltà tammonta għaċ-ċifri tal-baži tat-taxxa msemmija fl-Artikolu 2,
1. ta’ bejn EUR 1 u 20 biljun, għal 0.09 %
 2. superjuri għal EUR 20 biljun, għal 0.11 %.”
- 7 Skont l-Artikolu 7a(1) tas-StabAbgG, il-kontribuzzjoni speċjali għat-taxxa ta’ stabbiltà għandha tiġi kkalkulata fil-forma ta’ percentwal tal-ammonti li għandhom jithallsu bhala taxxa ta’ stabbiltà.
- 8 Skont l-Artikolu 7b(2) tas-StabAbgG, l-ammont tat-taxxa ta’ stabbiltà għas-sena 2014 jirriżulta mill-applikazzjoni magħquda tad-dispożizzjonijiet iċċitati, fis-sehħ qabel u wara l-emendi introdotti bil-Liġijiet Federali BGBl. I, 184/2013 u BGBl. I, 13/2014.

Il-kawza prinċipali u d-domanda preliminari

- 9 Hypothekenbank huwa stabbiliment ta’ kreditu stabbilit fl-Awstrija li jipprovdi servizzi bankarji lil klijenti residenti f’dan l-Istat Membru kif ukoll fi Stati Membri oħrajn. It-total tal-karta tal-bilanċ ta’ Hypothekenbank tirriżulta, għal parti mhux negligibbli, jiġifieri kważi kwart minnha inkonnessjoni mas-sena 2014, minn tranżazzjonijiet bankarji mwettqa mat-tieni grupp ta’ klijenti.
- 10 Permezz ta’ żewġ deċiżjonijiet tal-20 ta’ Jannar 2015, iċ-ċentru tat-taxxa ta’ Feldkirch stabbilixxa, b’applikazzjoni tas-StabAbgG, l-ammont tat-taxxa ta’ stabbiltà u tal-kontribuzzjoni speċjali għat-taxxa ta’ stabbiltà dovut minn Hypothekenbank inkonnessjoni mas-sena 2014. Ir-rikors kontra dawn id-deċiżjonijiet gie miċhud mill-Bundesfinanzgericht (il-Qorti Federali tal-Finanzi, l-Awstrija) permezz ta’ sentrenza tal-1 ta’ April 2016.
- 11 Insostenn tal-appell tagħha quddiem il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva, l-Awstrija), Hypothekenbank issostni li hija ma kienet obbligata thallas xejn bhala taxxa ta’ stabbiltà u bhala kontribuzzjoni speċjali peress li dawn it-taxxi jmorru kontra, minn naħa, ir-regoli fil-qasam tal-għajjuna mill-Istat u, min-naħa l-oħra, il-libertà li jiġu pprovduti servizzi u l-moviment liberu tal-kapital. B’mod partikolari, dan l-istabbiliment ta’ kreditu jsostni li l-Artikolu 2 tas-StabAbgG jagħti lok għal diskriminazzjoni sa fejn jipprovdi għal trattament differenti għal tranżazzjonijiet simili. Filwaqt li t-tranżazzjonijiet bankarji mwettaq minn stabbiliment ta’ kreditu stabbilit fl-Awstrija, mhux permezz ta’ fergħa fi Stat Membru ieħor, ma’ ċittadini ta’ Stati Membri oħra jittiehdu inkunsiderazzjoni sabiex tiġi ddeterminata l-baži tat-taxxi kontenzjużi, l-istess tranżazzjonijiet imwettqa permezz ta’ sussidjarji stabbiliti fi Stat Membru ieħor ma jittiehdu hekk inkunsiderazzjoni.
- 12 B’hekk, grupp ta’ kumpanniji jiġi intaxxat b’mod iktar favorevoli minn impriza li ma tifformax parti minn grupp. Fil-fatt, fil-każ ta’ grupp, il-kriterju ta’ nuqqas ta’ konsolidazzjoni għandu l-effett awtomatiku li jeskludi l-karti tal-bilanċ tas-sussidjarji stabbiliti fi Stat Membru li ma huwiex l-Awstrija mill-baži tat-taxxi inkwistjoni. Dan ikun differenti għal kumpannija iżolata li tipprovdi, hija stess jew permezz ta’ fergħa, servizzi fi Stati Membri li ma humiex l-Awstrija, peress li dawn is-servizzi jiġu inkluzi awtomatikament fil-karta tal-bilanċ ta’ din il-kumpannija u fil-baži tat-taxxa ta’ stabbiltà li għandha thallas. Din is-sitwazzjoni tikkostitwixxi diskriminazzjoni, fatt li jirriżulta mis-sentenza tal-5 ta’ Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47). Din id-diskriminazzjoni tista’ tiddisturba l-provvista ta’ servizzi bankarji fi Stati Membri li ma humiex l-Awstrija. Dan seta’ jiġi evitat kieku l-baži tat-taxxa ta’ stabbiltà u tal-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa giet iddeterminata skont it-total tal-karta tal-bilanċ ikkonsolidata, billi tiġi permessa l-imputazzjoni tat-taxxi eventwali tal-istess natura li jkollhom jithallsu minn sussidjarja fi Stat Membru ieħor.

- 13 Il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva) qieset li ma huwiex ċert li jirriżulta mis-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47), mogħtija fil-qasam tal-libertà ta' stabbiliment, kif ukoll mis-sentenzi tat-2 ta' Ġunju 2005, Il-Kummissjoni vs L-Italja (C-174/04, EU:C:2005:350), tat-12 ta' Diċembru 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation (C-446/04, EU:C:2006:774), u tal-24 ta' Mejju 2007, Holböck (C-157/05, EU:C:2007:297), marbuta moviment liberu tal-kapital, li l-iStabAbgG ma hijiex konformi mad-dritt tal-Unjoni Ewropea.
- 14 Barra minn hekk, fir-rigward tal-applikazzjoni tar-regoli fil-qasam tal-ġhajjnuna mill-Istat, il-qorti tar-rinviju tfakkar li jirriżulta, b'mod partikolari, mis-sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Finanzamt Linz (C-66/14, EU:C:2015:661, punt 21), li l-persuna responsabbli għal hlas ta' taxxa ma tistax teċepixxi li mizura fiskali li jibbenefikaw minnha impriži oħra tikkostitwixxi ġhajjnuna mill-Istat sabiex tevadi l-hlas ta' din it-taxxa. Għaldaqstant, hija tqis li ma humiex neċessarji domandi preliminari dwar dan is-sugġett.
- 15 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja s-segwenti domanda preliminari:

“Leġislazzjoni li tipprevedi taxxa fuq it-total tal-karta tal-bilanċ ta' stabbilimenti ta' kreditu, minhabba l-fatt li l-obbligu li tithallas it-taxxa huwa impost fuq it-total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata (mhux inkluż fil-kontijiet annwali kkonsolidati tal-grupp), tmur kontra l-libertà li jiġu pprovduti servizzi prevista fl-Artikoli 56 *et seq.* TFUE u/jew il-libertà ta' moviment tal-kapital u tal-pagamenti prevista fl-Artikolu 63 TFUE, meta stabbiliment ta' kreditu stabbilit fl-Awstrija jkollu jhallas it-taxxa fir-rigward ta' tranzazzjonijiet bankarji mwettqa ma' klijenti mill-bqija tal-Unjoni Ewropea, filwaqt li dan ma huwiex il-każ ta' stabbiliment ta' kreditu stabbilit fl-Awstrija li jwettaq dawn it-tranzazzjonijiet inkwantu kumpannija omm ta' grupp ta' stabbilimenti ta' kreditu permezz ta' stabbiliment ta' kreditu li huwa membru tal-grupp li huwa stabbilit fi Stat ieħor tal-Unjoni Ewropea u li l-karta tal-bilanċ tiegħu għandha, minhabba l-appartenenza tiegħu għall-grupp, tiġi kkonsolidata mal-karta tal-bilanċ tal-istabbiliment ta' kreditu li għandu l-kwalità ta' kumpannija omm?”

Fuq id-domanda preliminari

Osservazzjonijiet preliminari

- 16 Mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li t-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa, li l-legalità tagħha hija kkontestata fil-kawża prinċipali, jolqtu lill-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija kif ukoll il-fergħat ta' stabbilimenti ta' kreditu barranin stabbiliti f'dan l-Istat Membru. Il-baži ta' dawn it-taxxi hija ddeterminata skont it-“total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata medja” tal-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija u, fil-każ ta' fergħat ta' kumpanniji barranin, abbaži ta' karta tal-bilanċ fittizja. It-termini “mhux ikkonsolidata” ifissru li t-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa jiġu ddeterminati skont it-total tal-karta tal-bilanċ ta' kull persuna legali kkunsidrata individwalment u mhux skont il-karta tal-bilanċ ikkonsolidata ta' grupp ta' kumpanniji.
- 17 Kif irrilevat il-qorti tar-rinviju, it-tranzazzjonijiet bankarji huma riflessi fit-total tal-karta tal-bilanċ tal-istabbilimenti ta' kreditu. Minn dan jirriżulta li l-ammont li għandu jithallas għat-taxxi inkwistjoni fil-kawża prinċipali jvarja skont it-tranzazzjonijiet bankarji tal-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija li huma jwettqu direttament jew fil-fergħat tagħhom. It-tranzazzjonijiet bankarji tas-sussidjarji ta' tali stabbilimenti Awstrijaċi, stabbiliti fi Stati Membri oħra, ma għandhomx jittieħdu inkunsiderazzjoni għad-determinazzjoni tal-baži ta' dawn it-taxxi.

- 18 Barra minn hekk, il-kawża prinċipali ma tirrigwardax il-possibbiltà tar-rikorrenti fil-kawża prinċipali, Hypothekenbank, li toffri servizzi sabiex tgħin stabbiliment stabbli fi Stat Membru li ma huwiex l-Awstrija jew li jstabbilixxi ruhu fih. Kif ikkonfermat hija stess fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, hija tipprovdni servizzi lill-klijenti tagħha li huma residenti fi Stati Membri oħra mingħajr ma tirrikorri għal stabbilimenti stabbli stabbiliti f'dawn tal-aħħar.
- 19 Għaldaqstant, permezz tad-domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 56 u 63 TFUE għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu leġiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, sa fejn din tobbliga lill-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija li, bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, jipprovdni servizzi lill-klijenti tagħhom li jirrisjedu fi Stati Membri oħrajn mingħajr ma jirrikorri għal stabbilimenti stabbli stabbiliti f'dawn tal-aħħar, li jhallsu taxxa ddeterminata skont it-"total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata medja", li tinkludi t-tranzazzjonijiet bankarji mwettqa minn dawn l-istabbilimenti direttament ma' ċittadini ta' Stati Membri oħrajn, filwaqt li teskludi l-istess tranzazzjonijiet imwettqa minn sussidjarji ta' stabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija meta dawn is-sussidjarji jkunu stabbiliti fi Stati Membri oħrajn.

Dwar il-libertà applikabbli

- 20 Peress li d-domanda preliminari saret kemm fid-dawl tal-Artikolu 56 TFUE kif ukoll tal-Artikolu 63 TFUE, preliminarjament jehtieg li jiġi ddeterminat jekk u, fejn applikabbli, sa liema punt leġiżlazzjoni nazzjonali bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali taffettwax l-eżerċizzju tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi u l-moviment liberu tal-kapital (sentenza tal-21 ta' Ġunju 2018, *Fidelity Funds et, C-480/16*, EU:C:2018:480, punt 32).
- 21 Fil-kawża odjerna, mid-deċiżjoni tar-rinviju jirriżulta li, sa fejn is-servizzi bankarji jiġu pprovduti lil residenti ta' Stati Membri li ma humiex l-Awstrija, l-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija ibatu, fir-rigward tat-taxxa ta' stabbiltà u tal-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa, minn trattament differenti li jvarja skont jekk dawn jipprovdux tali servizzi permezz jew le ta' sussidjarji stabbiliti fi Stati Membri oħrajn.
- 22 Quddiem il-Verwaltungsgerichtshof (il-Qorti Amministrattiva), Hypothekenbank, issostni li dan it-trattament differenti huwa diskriminatorju u jista' jostakola, minn naħa, il-provvista ta' servizzi bankarji fi Stati Membri li ma humiex l-Awstrija u, min-naħa l-oħra, il-moviment liberu tal-kapital.
- 23 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja ddeċidiet li tranzazzjonijiet bankarji, bħall-ġhoti ta' krediti fuq bażi professjonali, bħala prinipju, jirrigwardaw kemm mal-libertà li jiġu pprovduti servizzi fis-sens tal-Artikoli 56 TFUE *et seq.* kif ukoll mal-moviment liberu tal-kapital fis-sens tal-Artikoli 63 TFUE *et seq.* (sentenza tat-3 ta' Ottubru 2006, *Fidium Finanz, C-452/04*, EU:C:2006:631, punt 43).
- 24 Barra minn hekk, għandu jifakkar li, meta miżura nazzjonali tkun tirrigwarda kemm il-libertà li jiġu pprovduti servizzi kif ukoll il-moviment liberu tal-kapital, il-Qorti tal-Ġustizzja għandha teżamina l-miżura inkwistjoni, bħala prinipju, biss fid-dawl ta' waħda minn dawn iż-żewġ libertajiet jekk jirriżulta li, fiċ-ċirkustanzi tal-kawża prinċipali, waħda minn dawn hija kompletament sekondarja meta mqabbla mal-oħra u li tista' tiġi assoċjata magħha (sentenza tas-26 ta' Mejju 2016, *NN (L) International, C-48/15*, EU:C:2016:356, punt 39).
- 25 Jidher li, fiċ-ċirkustanzi tal-kawża prinċipali, l-aspett tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi jipprevali fuq dak tal-moviment liberu tal-kapital. Fil-fatt, permezz tal-argument tagħha, li ngħata sinteżi tiegħu mill-qorti tar-rinviju, Hypothekenbank tipprowva ssostni li t-teħid inkunsiderazzjoni, għall-finijiet tad-determinazzjoni tat-taxxa ta' stabbiltà u tal-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa, ta' tranzazzjonijiet bankarji li hija twettaq mhux permezz ta' intermedjarju ma' klijenti fi Stati Membri li

ma humiex l-Awstrija iżid l-ispiza ta' dawn it-tranzazzjonijiet u b'hekk jirrendi l-attività transkonfinali inqas attraenti. Tali ċirkustanza tikkonċerna b'mod prevalenti l-libertà li jiġu pprovduti servizzi, filwaqt li l-effetti fuq il-moviment liberu tal-kapital huma biss konsegwenza inevitabli ta' dan.

- 26 Konsegwentement, jeħtieġ li tiġi eżaminata d-domanda magħmula fir-rigward mhux tal-Artikoli 63 TFUE *et seq.*, marbuta mal-moviment liberu tal-kapital, iżda tal-Artikoli 56 TFUE *et seq.*, marbuta mal-libertà li jiġu pprovduti servizzi.

Fuq l-eżistenza ta' restrizzjoni għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi

- 27 Jeħtieġ li jiġi rrilevat li, indipendentement mill-punt dwar jekk it-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa jikkostitwixxux taxxa diretta jew indiretta, dawn ma ġewx sugġetti għal armonizzazzjoni fi ħdan l-Unjoni u għaldaqstant jaqgħu taħt il-kompetenza tal-Istati Membri li, skont ġurisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-Ġustizzja għandhom jeżerċitaw din il-kompetenza b'rispett tad-dritt tal-Unjoni (sentenza tal-1 ta' Dicembru 2011, Il-Kummissjoni vs L-Ungerija, C-253/09, EU:C:2011:795, punt 42).
- 28 L-Artikolu 56 TFUE jipprekludi l-applikazzjoni ta' kwalunkwe legiżlazzjoni nazzjonali li jkollha bħala effett li tirrendi l-provvista ta' servizzi bejn Stati Membri iktar diffiċli mill-provvista ta' servizzi purament interna fi Stat Membru. Fil-fatt, konformement mal-ġurisprudenza tal-Qorti tal-Ġustizzja, l-Artikolu 56 TFUE jirrikjedi t-tneħħija ta' kull restrizzjoni għal-libertà li jiġu pprovduti s-servizzi imposta minhabba li l-fornitur ikun stabbilit fi Stat Membru differenti minn dak li fih jingħata s-servizz (sentenza tal-25 ta' Lulju 2018, TTL, C-553/16, EU:C:2018:604, punt 45 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 29 Dawk il-miżuri nazzjonali li jipprojbixxu, ifixklu jew li jirrendu inqas attraenti l-eżerċizzju ta' din il-libertà jikkostitwixxu restrizzjonijiet għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi (ara s-sentenza tal-25 ta' Lulju 2018, TTL, C-553/16, EU:C:2018:604, punt 46 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 30 Id-dritt għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi mogħti mill-Artikolu 56 TFUE liċ-ċittadini tal-Istati Membri jinkludi l-libertà "passiva" li jiġu pprovduti servizzi, jiġifieri l-libertà tad-destinatarji ta' servizzi li jżuru Stat Membru ieħor sabiex jibbenefikaw minn servizz, mingħajr ma jkun ostakolati minn restrizzjonijiet (sentenza tad-9 ta' Marzu 2017, Piringer, C-342/15, EU:C:2017:196, punt 35).
- 31 F'dan ir-rigward, hemm lok li jiġi rrilevat li t-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa ma jstabbilixxu l-ebda distinzjoni la skont l-orijini tal-klijenti u lanqas skont il-post tal-provvista. Fil-fatt, għall-finijiet tad-determinazzjoni tal-bażi ta' dawn it-taxxi skont it-total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata medja tal-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija, għandhom jittieħdu inkunsiderazzjoni t-tranzazzjonijiet bankarji kollha mwettqa minn tali stabbiliment, mhux permezz ta' intermedjarju, fl-Awstrija jew fi Stat Membru ieħor.
- 32 Barra minn hekk, il-fatt waħdu li dawn it-taxxi jistgħu jżidu l-ispiza tat-tranzazzjonijiet bankarji ma jstax jikkostitwixxi ostaklu għal-libertà li jiġu pprovduti servizzi. Kif iddeċidiet il-Qorti tal-Ġustizzja, ma humiex imsemmija fl-Artikolu 56 TFUE miżuri li l-effett waħdieni tagħhom huwa li johlqu spejjeż addizzjonali għall-provvista inkwistjoni u li jaffettwaw bl-istess mod il-provvista ta' servizzi bejn Stati Membri u dik fi ħdan Stat Membru (sentenzi tat-8 ta' Settembru 2005, Mobistar u Belgacom Mobile, C-544/03 u C-545/03, EU:C:2005:518, punt 31, kif ukoll tal-11 ta' Ġunju 2015, Berlington Hungary *et*, C-98/14, EU:C:2015:386, punt 36).
- 33 Fir-rigward tal-allegazzjoni li kienet teżisti diskriminazzjoni kontra stabbilimenti bankarji stabbiliti fl-Awstrija li jwettqu tranzazzjonijiet bankarji fi Stat Membru ieħor mhux permezz ta' intermedjarju meta mqabbla ma' dawk li joffru dan is-servizz bl-għajnuna ta' sussidjarji indipendenti stabbiliti f'dan tal-aħħar, jeħtieġ li jiġi rrilevat li dawn l-aħħar imsemmija stabbilimenti għażlu li jeżerċitaw il-libertà

ta' stabbiliment li huma kkonferit lilhom mill-Artikoli 49 u 54 TFUE, filwaqt li dawk tal-ewwel huma stabbiliti biss fl-Awstrija u jipprovdu servizzi li huma ta' natura transkonfinali li jaqgħu taħt il-libertà li jiġu pprovduti servizzi, iggarantita mill-Artikolu 56 TFUE.

- 34 F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-Ġustizzja diġà ddecidiet li hemm lok li ssir distinzjoni bejn il-kampijiet ta' applikazzjoni rispettivi tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi u tal-libertà ta' stabbiliment. Għal dan l-għan, għandu jiġi ddeterminat jekk l-operatur ekonomiku huwiex stabbilit jew le fl-Istat Membru li fih huwa joffri s-servizz inkwistjoni. Meta dan ikun stabbilit fl-Istat Membru li fih huwa joffri dan is-servizz, huwa jidhol fil-kamp ta' applikazzjoni tal-libertà ta' stabbiliment, kif iddefinit fl-Artikolu 49 KE. Meta, min-naħa l-oħra, l-operatur ekonomiku ma jkunx stabbilit fl-Istat Membru destinatariju, huwa jkun fornitur transkonfinali li jaqa' taħt il-prinċipju ta' libertà li jiġu pprovduti servizzi (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-11 ta' Diċembru 2003, Schnitzer, C-215/01, EU:C:2003:662, punti 28 u 29, kif ukoll tal-10 ta' Mejju 2012, Duomo Gpa et, C-357/10 sa C-359/10, EU:C:2012:283, punt 30).
- 35 Fil-fatt, il-kuncett ta' stabbiliment, skont id-dispożizzjonijiet tat-Trattat FUE dwar il-libertà ta' stabbiliment, jimplika l-eżerċizzju effettiv ta' attività ekonomika permezz ta' installazzjoni stabbli fl-Istat Membru ospitanti għal żmien indeterminat. Konsegwentement hija tippresupponi l-installazzjoni reali tal-kumpannija kkonċernata fl-Istat Membru ospitanti u l-eżerċizzju ta' attività ekonomika effettiva fih (sentenza tat-12 ta' Settembru 2006, Cadbury Schweppes u Cadbury Schweppes Overseas, C-196/04, EU:C:2006:544, punt 54).
- 36 Għall-kuntrarju, f'każ li l-fornitur ta' servizz jispostja ruħu lejn Stat Membru ieħor la ma jkunx dak li fih huwa stabbilit, id-dispożizzjonijiet tal-kapitolu tat-Trattat marbuta mas-servizzi, u, b'mod partikolari, it-tielet paragrafu tal-Artikolu 57 TFUE, jipprovdu li dan il-fornitur ikun qiegħed jeżerċita hemmhekk l-attività tiegħu fuq bażi temporanja (sentenzi tat-30 ta' Novembru 1995, Gebhard, C-55/94, EU:C:1995:411, punt 26, u tal-11 ta' Diċembru 2003, Schnitzer, C-215/01, EU:C:2003:662, punt 27).
- 37 F'dawn iċ-ċirkustanzi, l-Istati Membri jistgħu jieħdu inkunsiderazzjoni dawn id-diverġenzi u, għaldasqstant, li jittrattaw b'mod differenti, għall-finijiet tat-taxxa, l-attivitajiet ta' persuni u impriżi li jaqgħu, rispettivament, taħt il-libertà ta' stabbiliment jew il-libertà li jiġu pprovduti servizzi u jimplikaw, bħala regola ġenerali, konsegwenzi legali u ekonomiċi differenti.
- 38 Minn dan isegwi li legiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, ma tistax tostakola jew tirrendi inqas attraenti l-eżerċizzju tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi.
- 39 Fir-rigward tad-dubju espressi mill-qorti tar-rinviju fir-rigward tar-rilevanza tas-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47), invokata quddiemha mir-rikorrenti fil-kawża prinċipali, jehtieg jinfakkar li, fil-punti 37 sa 41 ta' din is-sentenza kif ukoll fil-punt 23 tas-sentenza tas-26 ta' April 2018, ANGED (C-234/16 u C-235/16, EU:C:2018:281), il-Qorti tal-Ġustizzja ddecidiet li taxxa obligatorja li tipprevedi kriterju ta' differenzazzjoni apparentement oggettiv iżda li jisfavorixxi fil-parti l-kbira tal-każijiet, fid-dawl tal-karatteristiċi tiegħu, lill-kumpanniji li jkollhom l-uffiċċju rreġistrat tagħhom fi Stati Membri oħra u li jinsabu f'sitwazzjoni paragonabbli ma' dawk li jkollhom l-uffiċċju rreġistrat tagħhom fl-Istat Membru tat-taxxa, tikkostitwixxi diskriminazzjoni indiretta bbażata fuq il-post tal-uffiċċju rreġistrat tal-kumpanniji pprojbita mill-Artikoli 49 u 54 TFUE.
- 40 Madankollu, kif jirriżulta mill-punti 18 u 26 tas-sentenza odjerna, fil-kawża prinċipali, Hypothekenbank ma tistax tinvoka ksur tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat FUE marbuta mal-libertà ta' stabbiliment.
- 41 Barra minn hekk, fil-kuntest tal-proċedura prevista fl-Artikolu 267 TFUE, hija biss il-qorti tar-rinviju li għandha tiddefinixxi l-kuntest fattwali tad-domandi li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja (sentenza tal-10 ta' Lulju 2018, Jehovan todistajat, C-25/17, EU:C:2018:551, punt 28).

- 42 Ċertament, fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha ppreżentati quddiem il-Qorti tal-Ġustizzja, Hypothekenbank issostni li, fil-prattika, l-istabbilimenti ta' kreditu reġjonali stabbiliti fl-Awstrija qrib il-fruntieri ta' dan l-Istat Membru jipprovdu iktar spiss servizzi ta' natura transkonfinali mill-istabbilimenti ta' kreditu reġjonali l-oħra stabbiliti f'dan l-istess Stat Membru, b'tali mod li t-taxxa ta' stabbiltà u l-kontribuzzjoni speċjali għal din it-taxxa kienu jaffettwaw b'mod prevalenti l-ewwel imsemmija stabbilimenti. Din is-sitwazzjoni tikkostitwixxi diskriminazzjoni paragunabbli għal dik inkwistjoni fis-sentenza tal-5 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47). Madankollu, il-ftit data pprovduta minn Hypothekenbank fis-settur bankarju fl-Awstrija ma tippermettix li tiġi vverifikata l-fondatezza tal-allegazzjonijiet tagħha. Fi kwalunkwe każ, dawn l-elementi fattwali ma ġewx ippreżentati mill-qorti tar-rinviju.
- 43 Għaldaqstant, peress li ma huwiex stabbilit li l-leġiżlazzjoni inkwistjoni fil-kawża prinċipali tista' tohloq sitwazzjoni paragunabbli ma' dik inkwistjoni fil-kawża li tat lok għas-sentenza ta-15 ta' Frar 2014, Hervis Sport- és Divatkereskedelmi (C-385/12, EU:C:2014:47), ma hemmx lok li tiġi eżaminata l-applikabbiltà, b'analogija fil-qasam tal-libertà li jiġu pprovduti servizzi, tal-ġurisprudenza ċċitata fil-punt 39 tas-sentenza odjerna.
- 44 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet preċedenti kollha, jeħtieġ li tingħata risposta għad-domanda magħmula li l-Artikolu 56 TFUE għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix leġiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, sa fejn din tobbliga lill-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija li, bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, jipprovdu servizzi lill-klijenti tagħhom li jirrisjedu fi Stati Membri oħrajn mingħajr ma jirrikorru għal stabbilimenti stabbli stabbiliti f'dawn tal-aħħar, li jhallsu taxxa ddeterminata skont it-“total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata medja”, li tinkludi t-tranzazzjonijiet bankarji mwettqa minn dawn l-istabbilimenti direttament ma' ċittadini ta' Stati Membri oħrajn, filwaqt li teskludi l-istess tranzazzjonijiet imwettqa minn sussidjarji ta' stabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija meta dawn is-sussidjarji jkunu stabbiliti fi Stati Membri oħrajn.

Fuq l-ispejjeż

- 45 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (L-Ewwel Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-Artikolu 56 TFUE għandu jiġi interpretat fis-sens li ma jipprekludix leġiżlazzjoni nazzjonali, bħal dik inkwistjoni fil-kawża prinċipali, sa fejn din tobbliga lill-istabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija li, bħal dak inkwistjoni fil-kawża prinċipali, jipprovdu servizzi lill-klijenti tagħhom li jirrisjedu fi Stati Membri oħrajn mingħajr ma jirrikorru għal stabbilimenti stabbli stabbiliti f'dawn tal-aħħar, li jhallsu taxxa ddeterminata skont it-“total tal-karta tal-bilanċ mhux ikkonsolidata medja”, li tinkludi t-tranzazzjonijiet bankarji mwettqa minn dawn l-istabbilimenti direttament ma' ċittadini ta' Stati Membri oħrajn, filwaqt li teskludi l-istess tranzazzjonijiet imwettqa minn sussidjarji ta' stabbilimenti ta' kreditu stabbiliti fl-Awstrija meta dawn is-sussidjarji jkunu stabbiliti fi Stati Membri oħrajn.

Firem